

andet. Men af hvem eies det meste Skovfjeldshartkorn her i Landet? Af de store Landeieendomsbesiddere. Og af hvem fjøres der mest paa disse Veie, hvis Udgifter Amtskommunerne nu udrede ved Hjælp af det almindelige Hartkorn og det halve Skovfjeldshartkorn? I mange Kommuner, i de skovrige Kommuner fjøres disse Veie op netop af Skoveierne. De ville altsaa se, at med Hensyn til at tilfredsstille et meget vigtigt Statspiemed, disse Veies Vedligeholdelse, falde Tilskuddene meget ulige, naar man sammenligner Eonen til at betale med den Brug, der gjøres af dem af de Vedkommende. Dette føles i de mindre Kommuner endnu meget haardere; thi, naar Skoven ligger i en Kommune, hvor den Vedkommende ikke bor, saa skatter han næsten Intet af dette Skovfjeldshartkorn til de Veie, som man nu i disse Skovtider pløjer op, saa godt man kan, ved Skovhugst. Løufer man lidt alvorligt over disse Forhold, maa man indrømme, at der med Hensyn hertil, naar man ser hen til Amtsrådenes Sammensætning, ganske vist ikke tages de rette Hensyn til de forskjellige Skatteyderes Pligt. — Med Hensyn til Skattevesenet skal jeg endnu fremdrage et andet Punkt, hvortil jeg er bleven opfordret, og jeg vil haabe, at Ministeriet, da lignende Forhold kunne komme paa Tale, vil tage dette under nøie Overveielse. Naar en rig Eiendomsbesiddere, som har skattet i sin Kommune, dør og overlader sine Eiendom til Administration, hvad sker saa? Han kan bo paa den store Eiendom i en ganske lille Kommune; fra det Dieblit, han dør, svarer han ikke mere Noget i Formue og Indtægt. Han har disponeret over sin Formue til en Administration, der maasse fjøres paa den Eiendom, hvor han før levede, og hvor der fjøres næsten samme Guds, som der førtes tidligere; men saalænge han i sin Bestemmelse har fastsat, at der paa den store Eiendom ikke skal afgjøres Noget med Hensyn til Fremtiden, ville de Byrder af Formue og Løilighed, som han før udredede i den lille Kommune, hvor den store Eiendom ligger, komme til at bæres af de andre Skatteydere i Hundredevis, fordi et saadant Bo staaer under Administration. Her er en stor Feil, og er der ikke andre Midler gjennem Lovgivningen til at rette den, maa der komme Noget til; det er Uret paa den Maade at holde det gaaende. Der maa tages Bestemmelse om, at, saalænge en saadan Administration finder Sted, og det Hele holdes hen paa denne Maade omtrent som tidligere, maa det af Kommunen kunne paalægges Boet at udrede det Samme som tidligere. — Jeg kan ikke slutte denne Forhandling for mit Vedkommende, uden at yttre et Par Ord med Hensyn til et Institut, som staaer halvt under Stats-tilsyn, og som Staten garanterer ved sin Mellemkomst, det er Livrente- og Forsørgelsesanstalten. I de Love, Ministeriet har forelagt, blandt Andet Lovene om den nye Fattigforsørgelse — i Forbi-

gaaende vil jeg sige, at da Navne have saa overordenlig meget at betyde, vilde jeg anse det for et af de største Fremstridt, vi kunde gjøre, om Vedkommende, der har med det at gjøre, kunde skaffe Ordet „fattig“ ud af denne Lov; thi paa vedkommende Sted i Grundloven staaer det ikke og ikke heller den anden Forsørgelse, som hverken staaer under Rigsdagen eller anden Kontrol — i disse Love altsaa er der omtalt, at, hvis Folk traadte i Forbindelse med visse af Staten anerkjendte Forsørgelsesanstalter, skulde de blive fri for at tabe deres Valgret og Valgbarhed. Her kan jeg ikke lade være at sige, at, medens der opstaaer den ene og den anden Tanke om Forsørgelkassers rundtom i Landet, ser det for mig som Folkerepræsentant høist underligt ud, at Staten garanterer en Anstalt og har Tilsyn med den, uden at den paa en mere fyldestgjørende Maade end hidtil sætter den øvrige Befolkning, som man netop vilde komme til Hjælp, i Stand til at nyde Godt af den af Staten garanterede Anstalt. De Bestemmelser herom, som ere gjældende, ere af den Art, at netop den, man vil hjælpe, aldeles ikke kan bruge denne Anstalt. Her er Tale om 4-Skillingen om Ugen, om ikke at gaa mange Skridt for at blive af med disse 4-Skillingen, og Diemedet kan naaes, saasnart man blot fra den Side kan finde, at man har den Pligt at komme en Trang i Nøde, som findes ude omkring i Landet. Jeg skal blot nævne dette, at de Alderdomsforsørgelkasser, som der nu er bleven Tale om i de forenede Kommuner, byde ikke og kunne ikke engang trods de Tilskud, som loves fra anden Side, byde det Samme af Midlerne, som Livrentesforsørgelsesanstalten byder; men Vedkommende kunne ikke komme til at bruge Livrente- og Forsørgelsesanstalten, thi de vide ikke, hvor de skulle gaa hen og have ikke Raad til at betale større Summer ind paa een Gang.

Naar jeg ved Finantslovens første Behandling har bragt et tildeels rent personligt Spørgsmaal paa Bane, og jeg derefter har havt Opfordring til at bringe andre Spørgsmaal frem, saa maa jeg med Hensyn til Stillingen i det Hele henholde mig aldeles til, hvad det ærede Medlem for Præst Amts 6te Valgtreds (Bojzen) sagde. I tidligere Tider havde man en anden Finantslovsbehandling her, jeg mener, den Gang vi havde vort fremragende Medlem, Rigsdagsmanden for Solbæk Amt 2den Valgtreds (Scherning). Han bragte Liv i Finantslovens Behandling og kastede sine Tanker ud, af hvilke mangfoldige faldt i god Jord hos daværende Ministre, som stod i et andet Forhold til et Flertal her i Salen, end det nuværende Ministerium staaer; da kunde der haabes paa en frugtbar Samvirken mellem Ministeriet og de Tanker, som, redobtet og ærlig mente, fremsattes af forskjellige Medlemmer for at gjøre alt, hvad de kunde, for at Alt kunde fremmes til Vaade for Fædrelandet; da kunde man vente